GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/2 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taca'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 3. Brasiovu 22/10 Ianuariu **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Pré Onorate Dle Redactoru!

Amu onóre a ve mai substerne aici inclusii 13 fl. 50 cr. v. a. cá contribuiri pentru nefericitii Tofaleni esposesionati, din urmatórele parochie ale tractului protopopescu gr. cat. alu Giulei:

1. D. Ioane Popp parocu gr. un. romanu in Babutiu 1 fl. 2. Poporulu romanu gr. un. diu parochi'a Babutiu 1 fl. 30 cr. 3. Poporulu romanu din par. Valasutu 1 fl. 40 cr. 4. Poporulu romanu din par. Husen-Macicasiu 2 fl. 20 cr. 5. Poporulu romanu din par. Samartinu-Macicasiu 2 fl. 20 cr. 6. Poporulu romanu din par. Ujfaleulu-Maghiaru 3 fl. 30 cr. 7. Poporulu romanu din par. Fodor'a-Maghiara 2 fl. 10 cr. Sum'a 13 fl. 50 cr.

Totuodata ve rogu cordialminte, se aveti bunetate a strapune acestu obulu alu caritatiei fratiesci comitetului din Tergu-Muresiului spre a mai alina vreunu suspinu in animele cele suferitórie prin acestu donu de anulu nou scl.

Alimpiu Barbolóviciu m/p.,
parocu gr. cat. alu Borsiei si v.-prot. Giulei.

Brasiovu 22 Ian. Coleg'a nostru Al. Romanu e constrinsu a intrá in prinsóri'a din Vaciu, in urm'a sentintiei aduse in contrai pentru publicarea pronunciamentului si a celoru tienetórie de densulu. In fondu judecandu nu pórta elu singuru vin'a, ci natiunea, din a carei anima a fostu plasmuitu pr., este si va fi conservatu si profesatu cá cele mai pretiuite dorintie, pana va viia. Se se prepare dara prinsori pentru una natiune intréga din causa, ca sci dori, or' se se respecteze dorintiele ei din causa, ca dorintiele unei natiuni intregi le respectéza si timpulu si Ddieu si in contra vointiei ómeniloru. Republicamu deci:

Caus'a lui Alecsandru Romanu.

Precum nu avemu pruritulu d'a ne laudá, ceea ce OO. DD. cetitorii nostri o sciu, — chiaru asia n'avemu obiceiulu d'a ne plange si a ne vaiera, si déca impartasimu totusi documentele relative la caus'a nóstra de presa, o facemu numai la intetitele provocari a le cunoscutiloru si mai vertosu ale amiciloru de principie, cari lupta in spiretu si fapta cu noi dimpreuna, o facemu pentru cá se sa t.sfacemu dorintiei cetitoriloru nostri.

Precum s'a spusu la timpu, estraditiunea dep. Alecsandru Romanu, pentru a fi aruncatu in inchisóre de unu anu, s'a intemplatu in 6 Decembre 1869.

La a patr'a di dupa acestu faptu, Alecsandru Romanu primi dela tribunalulu de presa sub Nr. 566/1869 urmatoriulu mandatu:

„In urm'a concesiunei camerei representantiloru sositu astadi la tribunalulu de presa, dlu deputatu Alecsandru Romanu este avisatu sub greutatea consecintieloru legali, de a se presentá inomisse in 13 Decembre alu anului curente, 3 óre dupa amédi, la presidiulu tribunalului de presa pentru districtulu de Pest'a (Pest'a suburbiulu Iosifu, strat'a Kerepes, Nr. 65), in caus'a dispusetiuniloru prealabili ce suntu a se face cu privire la ecsecutiunea sentintiei datata din 18 Martiu 1869 si aprobata prin sentinti'a tablei septemvirali, cari sentintie i s'au immanuatu ambele de una data cu sentinti'a condamnatória a tribunalului de presa, in 14 Iuliu alu anului curinte.

Datu Pest'a, 10 Decembre 1869.

Iosifu Sárkány m/p.,
presiedinte alu tribunalului de presa pentru district. de Pest'a."

Unu morbu destulu de periculosu, de care Al. Romanu suferea inca din 23 Novembre an. tr. si care dupa recidivare, la 30 Novembre, degenerandu (inflamatiunea urechiloru) rechiamá cura mai indelungatu, — nu i concese de a se supune numai decatu duritatii inchisorii; dreptu acéea, A. R. pre temeiulu atestatului medicalu cerú dela tribunalulu de presa unu restempu de 6 septemane pentru prorogarea ecsecutiunei de arestare. Tribunalulu de presa delegá Ex offo doi medici (consil. Dr. Kovács si Dr. Grossmann) spre superrevisiune si pre temeiulu reportului acestor'a reduce acésta dorintia prea justa numai la 2 septemane, prin urmatóri'a resolutiune Nr. 573, an. 1869.

„In urm'a cererei presente, pre basea visului-repertu, midiulocitu prin cercetare oficiale medicale conformu §-lui 2 alu ordinatiunei ministeriului regescu maghiaru de justitia ddto. 15 Maiu 1868, se concede dlui deputatu dietale Alessandru Romanu, — care este condamnatu pentru delictu de presa si are de a fi tramisu pentru suportarea arestului seu in carcerulu de statu dela Vácz, — una prorogare de 14 dile computate dela diu'a de astadi pentru inceperea arestului seu; fiindu totuodata avisatu recurintele cá, din caus'a dispusetiuniloru prealabili ce suntu a se face cu privire la presentá prorogare provisoria, se se insinueze inomisse, sub greutatea consecintieloru legali, la presidiulu acestui tribunalu de presa, in 2 Ianuariu 1870, 9 óre antemeridiane.

Datu Pest'a, 17 Decembre 1869.

Iosifu Sárkány m/p.,
presiedinte alu tribunalului de presa pentru district. de Pest'a."

Acésta resolutiune substernuta la ministeriulu de justitia, fù aprobata prin actulu ofic. cu dat'a 20 Dec. 1869 Nr. 3652. — Apropianduse 2 Ian. 1870, A. Romanu, de si din 18 Dec. an. tr. reconvalescinte, dar' inca nu deplinu vindecatu, avendu in vedere timpulu celu umedu de érna, forte periculosu pentru asemene bóle de natura acute, cerú éra pre basea unui nou atestatu medic. amanarea ecsecutiunei inca pre 2 septemane. Tribunalulu de presa delegá de nou pre medicii sei spre superrevisiune, acestia asta data opinara, ca de si morbulu nu au desparutu cu totulu, „calatori'a inse pana la Vatiu nu póte fi periculósa"; astfelu tribun. refusá cererea prin actulu ofic. cu dat'a 5 Ianuariu 1870 Nr. 1—5/Pr. Tr. Pr. provocandu totuodata pre A. R. a se infacisiá in 7 Ian. 1870 la 10 óre dem. la presidiulu tribun., pentru a se face dispusetiunile prealabile relative la ecsecutarea sentintiei. — In diu'a memorata Alecsandru Romanu se presentá in persóna la presidintiele si de una parte pre basea petitiunei sale, éra de alt'a din caus'a serbatoriloru bisericei orientale si agendele anului nou, desfacerea socoteleloru cu tipografulu etc., intelí de nou cererea pentru cele 2 septemane refusate. Presiedintele ordonandu a se luá procesu verbalu, pre temeiulu motiveloru aduse se invoí cá ecsecutarea se se amane pana in 17 Ian. 1870 — si pentru a incungiurá ulteriór'a molestare atatu pentru sine, catu si pentru Alecsandru Romanu (ipsissima verba) fece totuodata a se drege passportulu pentru Vatiu si a se immanuá lui A. R., carele, pre candu OO. DD. cetitori voru avé acestu Nr. alu „Fed.", se va afiá la locu'lu arestarei sale.

Redactiunea „Fed.".

Desbaterea adresei la cuventulu de tronu in Cisleitani'a.

Desbaterea adresei in Vien'a ne atientesce luarea aminte la fondulu causei dualistico-monarchice. In 14 Ian. in cas'a domniloru senatului imperiale contele Antonu Auersperg, dupa unele vorbe introducatórie, da cetire proiectului de adresa, aratandu-si parerea de reu, ca nu s'a pututu midiuloci o unanimitate pentru tóte punctele ei.

Principele Lobkowicz cá aparatoriu proiect. minoritatii, opositiunei, incepe desbaterea dechiarandu, ca implinirea dorintieloru opositiunei, adica a minoritatii si a proiectului ei, e nu numai posibila ci si necesaria, si pana acum numai ocasiunea a mai lipsitu a restabilí autonomi'a tieriloru pe deplinu. Dupa parerea minoritatii, de care tiene, datinele si proprietatile tieriloru singurite trebuie se-si capete terenulu celu mai mare, pana unde nu se periclitéza poterea unitaria a imperiului si pana unde drepturile unei tieri nu devinu privilegia. Luandu in privire legile imperiale, ele vréu a se pune in viétia numai in trasurile fundamentali, dar' apoi lucrulu maistriloru merge totu mai departe. — Prin necontenitele defaimari ale nationaliloru se arunca oleiu pe focu si simburele poporului s'a si saturatu de atatea haraituri. — Istori'a invatia, ca asemeni crise in Austri'a s'au finitu totu cu compromise si acést'a astépta minoritatea dela partea cealalta. Principiulu celu curatu austriacu, ca Austri'a e aparatorea si scutulu tuturoru nationalitatiloru, trebuie se formeze idea statului, se se faca adeveru (bravo!). Invoiél'a e o necesitate politica pentru ambele partite si acum trebuie se se faca incercarea. Asta e vorb'a opositionaliloru in cas'a domniloru.

Cavalerulu Arneth, aparatoriulu maioritatii, a centralistiloru dualisati, nu concede nici o octroare nici o schimbare in favórea invoielei, ci numai pe calea constitutiunei, pe catu concede adica acésta a se face, dá nu concesiuni. Citéza mai incolo din istoria, ca Mari'a Teresi'a a pusu multu temeiu pe uniformitatea administratiunei si a legislatiunei si a provocatu pe urmasii ei, cá se nu modifice nimica in institutiunile facute de ea, ci se le conserbeze cá lumin'a ochiului pentru departarea altoru rele speciali si inchiala, ca adres'a maioritatii cuprinde acésta nemuritória vointia testamentaria. (Asia indereptu la sanctiunea pragmatica, care da mai multa autonomia decatu cea din Decembre? Fincea tavaturei asta va fi? — R.) Mai vorbira si altii in asemenea tonuri amanunduse pe diu'a viit. continuarea.

In 15 Ian. s'a respinsu propunerea minoritatii in privinti'a revisiunei constitutiunei din Decembre si inca cu 75 in contra 27 voturi. Asia se patiesce cu maioritatea artificiósa petutindeni! In privinti'a alegeriloru directe s'a disu si conchisu, ca senatulu imperiale e competentu a ficsá alegerile directe fara invoirea dieteloru si asia reprimi proiectulu maiori-

tatii neschimbatu; nici macaru unu emendamentu n'a aflatu respectare.

Br. Lichtenfels, fostulu pres. alu consiliului de statu, a fostu celu mai aprica campionu in contra federalismului in siedinti'a din 15, se intielege, ca că centralistulu celu mai resolutu, pana ce si cadiù cu elu impreuna. Elu o spuse verde, ca ei pare reu, ca vede dualismulu cu valóre in monarchia, inse dupa ce e sanctionatu si introdusu pe cale legale, legea pana ce e lege, e inaintea lui santa. Cu o logica urgenta si violenta presentà elu federalismulu că unu periculu alu unitatii monarchiei si inca pana la absurdum, nici cea mai pucina concesiune opositiunei, ma nici unu firu de peru nici pentru resolutiunea poloniloru, care ar' pretinde vreo pusetiune deosebita de celelalte provincie. Apoi cuvintele lui urmatórie suntu marcate: Ce mai remane indereptu din imperatulu si din organele lui ecsecutive, déca provinciele voru trage la sene „justiti'a, instructiunea publica si administratiunea? Unde ne va duce starea lucrului, déca fiecare tiéra va avé legea sa propria civile si penale? Cum se va tiené Austri'a la pasu cu statele esterne pe terenulu scientiei, déca invetiamentulu imbucatatitu se vestediesce in manele fanaticiloru nationali!" Si in urma numesce federalismulu in Austri'a că o politica ce lovesce in anim'a Austriei.

Aici are loculu seu o alta intrebare: Ce se va mai alege de nationalitatile din Austro-Ungari'a, déca ele se ignoréza cu totulu si cu sudórea loru se intioléza dualisticii, ér' asupra culturei loru nationale le canta vecinica pomenire!! Óre nu se venéza acésta? —

Domnii s'au inamoratu in proprietatea tieriloru si a popóraloru luata cu forti'a si nu se potu deslipi de ea, că cum ar' si fi acum o proprietate a loru legitima: asia e si natur'a animaleloru rapitórie, pana candu forti'a séu asprimea elementeloru nu le uiduesce de pe rapine. — Absolutismulu in Cislaitani'a nu e de parte, déca nu se mai face esperimentu si cu principiale lui Dr. Fischhof, unicului talismanu alu monarchiei austriace, care ar' duce la o comuna si generale invoiéla.

Opositiunea cu principele Lobkowicz, Czartoriczky, Jablonowski si Sanguska in frunte aperà destulu necesitatea invoielei, inse si asolo maioritatea necesorabile o a respinsu. Asia dar' inca dualismu, dar' de va capata cumva pitióre bolnavulu? —

Tocma primimu telegrama din 17, ca minoritatea ministeriului cont. Potocky, Berger si Taaffe, vedienduse cadiuti cu proiectulu minoritatii si au cerutu retragerea si fura demisionati, ér' Plener e insarcinatu cu compunerea cabinetului.

✝ **Brasiovu** 8/20 Ian. Eri in urmarea unei apoplecsie in capu repausà institutórea dela scólele de fetitie romane de aici Mari'a Petrescu in etate de 50 ani, lasandu in doliu pe venerabil'a sa mama Paraschiva, fratii Nicolae si Dimitrie, sor'a sa Zoe Popoviciu si nepoti. Remasitiele pamentesci se voru astrucá mane in 10 Ian. in cimiteriulu besericei St. Nicolau. Fia'i tierin'a usióra, ca a fostu modelu de purtare morale inaintea invetiacieloru sale!

Brasiovu 18 Ian. Una fapta nóua, nóua dovada de spiritulu umanitariu si filantropicu, ce animéza pe fratii nostri negutitatori din Brasiovu avemu a registrá, că ecsemplu de imitatiune. Unu comitetu filantropicu compusu din negutiatorii romani brasioveni a colectatu in serbatorile trecute cá ajutoriu si cá impintenu pentru scolarii seraci mai multe sute de fl. Una parte din acésta colecta s'a prefacutu in vesmente si in faci'a mai multoru domni si dómne, in presenti'a corpului profesorale si invetiatorescu s'a impartitiu intre 50 scolari din scólele normali si gimnasiali. Onóre daruitoriloru! cari suntu rugati, cá se prefaca intr'o datina umanitaria anuala acestu ecsemplu atatu de indurare crestinésca catu si de infiuintia pentru incuragiarea tinerimei nationale la cultura. Credemu, ca din sum'a ce a mai remasu si care se va mai adaugé prin asemenea indorari, se va forma unu fondu pentru ajutorinti'a invetiacieloru pauperi, inse cu purtare buna, cu carti de invetiatura si imbracaminte. —

Brasiovu. In contractulu din 1869 inchiaiatu cu intreprenorulu pentru curatirea stratelorn cetatiei la punctu 13 sta limpede, ca acela dupa orice ninsóre indata a dóu'a di la 9 óre e datoriu a curati si departa nea'a; éra la p. 23 sta, datoriu a curati si departa nea'a; éra la p. 23 sta, ca déca intreprenorulu va fi lenesiu, auctoritatile comunei suntu in dreptu de a pune pe spesele lui munciteri spre a curati stratele.

De candu avemu pe noulu intreprenoru, innotamu in apa si in noroiu, precum de 22 de ani nu a mai fostu in Brasiovu. —

Gur'a Abrudului 30 Nov. 1869.

On. Dle Redactoru alu „Gaz. Transilvaniei"!

In unulu din Nrii trecuti ai multu pretiuitului diurnalu, a vechei nóstre foie romane „Gazet'a Trans.", aflaiu, ca d. preotu Ioane P. Papiu totu odata parochu la institutulu corectoriu gr. cat. din Gheri'a — a datu la lumina unu opu titulatu: „Cartea lui Ioane Chrisostomu despre Preotia". Indata ce mi lu procurai prin posta (Nachnahme) cu 75 cr. v. a. fara tacsa postala — deadreptulu citindu observaiu, ca „gura de auru vorbesce" in acelu opu. Acestu opu e unu ce demnu a fi in mana de preutu. Frumósele si auriele cuvinte ce cuprinde in sene pentru fiacare crestinu si crestin'a, ér' mai alesu, pentru chiamarea preutiésca — suntu atragatórie. Acestu opu intr'adeveru dintru tóte cartile ce se cuprindu in bibliotec'a unui preotu póte se fia celu d'antaiu. — D. auctoru tramite la fiacare pelanga nepretiuitulu opu susumentionatu in semnu de onóre, una cuventare funebrala tiparita rostita de dsa la inmormentarea unei bune crestine ce a muritu in urmarea grelei nasceri.

Acésta cuventare cuprinde in sene misteriulu flintiei omenesci. — Me aflu atrasu a i recomandá procurarea scl. —

I. Munteanulu m/p.,
preotu in Gur'a Abrudului.

Stimate Dle Redactoru!

Patrunsi la anima, de adeverulu ce lu espectorà cu vii colori „spectabilulu domnu Al. Romanu in diet'a pestana in siedinti'a din 22 Novembre a. c., reprodusu in „Gaz. Trans." Nr. 88 si 89 — mai multi locuitori -si esprima multiamit'a in aici publicand'a:

Adres'a de multiamire,
catra spectabilulu domnu Alecsandru Romanu deputatu dietalu in Pest'a.

Spectabile Domnule!

Infrascrisii locuitori din teritoriulu siculicu, condusi de simtiulu de multiumire inca din acelu momentu, in carele furamu fortunati a ne pasce aspectulu in doliosulu adeveru espectoratu de Dta in siedinti'a din 22 Novembre a. c. in interpelatiunea pentru esposesionarea Tofaleniloru prin br. Carolu Apor — in carea cu sange curatu rom. Ti ai adusu aminte si de miser'a ecsistentia a locuitoriloru din Secuime, si cu distinctiune de noi celi arruncati in midiuloculu elementului strainu si in bracielo mamei vitrege, alu caroru fatu, dupa manipularea de acum a principiului egalei indreptatiri, e analogu cu a confratiloru nostri Tofaleni, — venimu a Ti-aduce omagiale cele mai respectnóse de multiamire, cá unui atare spectabilu barbatu, carele pro primo si binevolitu a aminti ecsistenti'a sortii nóstre in diet'a pestana si a ne luá sub tutel'a poternicului Dtale cuventu, cá pre unii espusi estremului si la a caroru radecina dintele timpului róde neincetatu.

Deci binevoliesce spectabile Domnule, a primi semnulu de multiumire, ce infra scrisii patrunsi la anima — cu omagiale ovedintia Ti-lu aducemu, firmi si confidi in marinimositatea bonitatii Dtale de a ne fi si pre venitoriu unu Moise si Iosue in apararea mosieloru nóstre, dela cari ne depinde ecsistinti'a. —

Varvizu in 14 Dec. 1869*). U.

Provocare si respective rogare

pentru ajutória la infiintiarea unui pensionatu romanu de fetitie romane in Oradea mare.

„Onorabila Domna!

Nu e de lipsa se ne folosimu de argumente, ca-ci este generalmente recunoscutu, ca secsulu femeiescu duce o rola eminente in cultur'a nationale, meiescu duce o rola eminente in lips'a culturei nationali, nu se potu formá caractere firme de romanu, nali, nu se potu formá caractere firme de mame, cari suntu de unde vomu avé asifelin de mame, cari suntu de unde vomu avé asifelin de mame, cari suntu primele instructórie ale generatiunei? Deci onor. primele instructórie ale generatiunei? Deci onor. dómna! sciu, ca suntesi de tóte noi avemu lipsa de convictiune, ca inainte de tóte noi avemu lipsa de institute pentru educatiunea fetitieloru romane.

Ecsistendu aceste institute, ele suntu pentru familiele mai misere scuturi de aperare, éra pentru cele mai favorite de starea materiala, midiulóce binevenite de a castigá cultur'a nationala.

In ecsistenti'a acestoru institute romanesci, parentii nu voru fi siliti se-si dè fiicele loru pe la institute straine, unde nici ca audu limb'a loru materna, si nu se deprindu in cultulu loru religionariu, ci de fragede se abatu dela cararea romanismului; nu voru fi siliti parentii se primésca in casele loru invetiatórese cu limba si educatiune eterogena, ci vomu avé ocasiunea binevenita a le trami te la focularin comunu alu culturei nationali, prin ce generatiunea va fi scapata de indiferentismu si renegare.

Onorabila Dómna! Numerulu si sporiulu intieligintiei nóstre romane de astadi in comitatulu Bihorului, ba si alu celoru invecinate, avemu de alu multiami mai alesu gimnasiului de Beiusiu; déca se infiuintiá pe tiermii Crisianei de odata cu acestu gimnasiu si unu institutu de fete, in adeveru, ca secsulu femeiescu pe la noi in respectulu culturei nationali ar' stá in acelu gradu, in carele sta secsulu barbatescu.

Situatiunea geografica ne arata, ca elementulu nostru pe aicea stá in vecinatate cu elementulu, carele prin poterea spirituala si materiala, predomnindu preste noi, e gat'a se ne absórba, de nu ne vomu inarmá nu numai drépt'a, ci si stang'a.....

Cuventulu timpului ne impune, cá ce s'a intrelasatu, se incepemu noi, ca-ci se apropia ór'a a 12-a. Infiintiarea institutului romanu de fete in Crisian'a, cu localitatea in Oradea mare, cá a unui centru anumitu, este o necesitate imperativa.

Intr'adeveru e grea acésta intreprindere si iniciativ'a, din parte-mi cam genante, ca-ci suntu Dómne mai respectabile, cari se conduca acésta causa; consciinti'a -mi inse, ca nu fal'a, nu vanitatea de a escelá, ci iubirea natiunei mele si trist'a esperintia din trecutu despre cultur'a nationala a fetelorn nóstre imboldindume, mi-a dictatu se facu inceputulu cu darea denariului susu si se adangu si eu petricic'a la redicarea edificiului nationale.....

Mari si multe potu fi greumintele ce ni stau inainte, inse, déca voimu ajungerea scopului, trebuie se incepemu odata!

Nu toti potu gustá din fruptulu pomului plantatu; rol'a plantatoriului se fia a nóstra, guste urmatorii dulceati'a fruptului si a fericirei, noi totu vomu fi multiamite.

Privindu la acea impregiare, ca educatiunea si scliintiele suntu universali si ca acestea se invétia in comunu, éra relegiunea fiacarele in parte dela sufleteriulu seu, trebuie se descoperimu dela inceputu, ca acestu institutu nu va fi confesionale, ci romanescu.

Toti la olalta inca suntemu pucini si debili; confesionalminte inse dismembrati ce ar' fi de noi?!

Deci onorabila Dómna! vinu cu tóta onórea a re rogá, cá cumpanindu aceste, se binevoiti a starui in stimatulu giuru alu domniei vóstre pentru adunarea colectelorn marinimóse spre acestu scopu.

Sumele adunande si sosinte se voru depune de locu la cass'a de pastrare in Oradea mare, unde voru fruptificá pana la dispusetiunea unui comitetu formandu spre acestu scopu.

De vomu aduná intru unu anu numai 2—3 mii de fiorini, totu vomu avé materialulu recercatu pentru sporiulu edificatiunei ulteriórie.

Deci cu speranti'a in bunulu Dumnodieu si in geniulu natiunei nóstre, care ne-a sustienutu si condusu pana in timpurile de facia, se pasimu inainte!

Cu onórea nationala stimatória

Paulin'a Romana,
nascuta Covaciu.

Oradea mare 10 Ianuariu 1870.

Onorata Redactiune!

Mai demultu s'a descoperitu pe aicea o dorintia generale, de a se infiintiá unu institutu de crescere (pensionatu) pentru fetele romane.

Cá timpulu se nu tréca si mai departe preste dorintiele nóstre, subscris'a s'a incumetatu a adresá provocarea si respective rogarea aici alaturata catra mai multe dame romane, cá se aiba bunatate de a primi sarciu'a adunarei de oferte pentru realisarea institutului anumitu.

---

*) Amu primitu numai in 18 Ianuariu a. c. prin posta, cu tóte, ca se cadea asia ceva de multu!

Red.

Că inse acést'a intreprindere se devina generalminte cunoscuta intregului publicu romanu, cu tóta onórea rogu pre on. Redatiune se binevoiésca a publicá acest'a provocare si in colónele stimatei sale foi, si a primi deodata si colectele ce s'ar tramite deadreptulu la on. Redactiune.

Primiti respectulu, cu carele totudéun'a sum

stimatória

Paulin'a Romanu,
nascuta Covaciu.

Oradea mare 7 Ian. 1870.

Multu Onorabila Dómna!

Me aflu deobligatu a ve oferi din tóta anim'a servitiale putentióse pentru a ajutá unu scopu atatu de maretiu, atatu de salutariu, ce intreprindeti in folosulu crescerei nationale a secsului frumosu romanu, pentru giurulu, de unde se revarsa Crisiulu in Tis'a. Cu scopu de natur'a acésta, inse mai estinsu si mai generalisatu luasemu si eu suptu numele sócrarei Mari'a Nicolau, fia'i memori'a eterna! inca in an. 1849 initiativ'a la infiintiarea „Reuniunei fem. rom." cu loculu oficiului in Brasiovu, prim'a reuniune in sinulu si sub orizontele natiunei daco-romane, care in primii ani dupa dificilea infiintiare facea minuni cu latirea simtiului filantropicu comunu pentru mai solid'a crescere a secsului frumosu alu natiunei romane, tocma cu acestu planu finale de a cresce mame romane, care se nu scia educá Muci, Scevoli, Fabricii, Reguli, Valerii, Grachi, Stefani, Mihai s. a., si spre scopulu acesta se-si capete cultura nationale, fara de care secsulu nostru frumosu ar' remané ér' espusu inriurintieloru crescerei straine, si cu predilectiunea la ceea ce e strainu ni s'ar face chiaru si antagonele barbatiloru romani si aspiratiuniloru nóstre nationali. — Decí că amiculu celu mai devotatu alu acestei probleme fui activu pana la alu 6-le anu alu Reuniunei, intru infiintiarea ei, pana candu se si facú inceputulu cu redicarea scólei de fetitie in Brasiovu si Blasiu, in 1853, 1855, candu amestecululu fatalu — cu vin'a barbatiloru, cari facea presiune, nu a femeiloru, cari trebuiea se asculte, luatu de mana cu amestecului strainu, portatu de cugetu de a nimici reuniunea că nationale, — me impedecá a mai continuá nemidiulocitu sacrificiale pentru Reuniune; mi amu oferitu totusi pentru totudéun'a servitiulu, — acestui scopu delicatu si urgentu, si nu lu voiu retrage, pana candu voiu mai spirá aur'a vietiei, or' de cate ori voi fi provocatu si onoratu cu increderea ei. — Deci, Dómn'a mea, si Dróstra aveti numai a dispune de servitiale mele in obiectulu analogu, celu mai importantu: de a ajutá crescerea nationale a secsului frumosu romanu, că si orcare alta Dama romana, care patrunsa de importanti'a scopului acestuia va luá initiativ'a pentru infiintiarea de asemene institute, pentru asemene scopuri salutari, de mai solida crescere nationale pentru secsulu frumosu alu natiunei romane. Inainte, ca ne aveti la spate!

Primiti, Dómna generósa, felicitariile nóstre pentru nobilulu si salutariulu inceputu, ce faceti cu asta resolutiune, si urarile cele mai devotate pentru unu resultatu catu se póte de maretiu in consecintiele sale.

Alu multu stimabilei Dróstre

devotatu servitoriu
Iacobu Muresianu m/p.,
Redactoru etc.

Pest'a. In 14 Ian. se tienú sied. dietale dupa vacantia serbatoriloru. Se presenta petitiuni intre cari judeciulu criminalu din Pest'a cere dela diet'a a-i se permite că deputatii Berzenczey si Rákoczy se se póta trage la judecata celu d'antaiu pentru crim'a de bigamia, alu doilea pentru falsificare de politie, ambi deputati din stanga — cu totu respectulu. —

La ordinea dilei veni reportulu comisiunei finantiarie pe 1870. In siedinti'a din 15 se tienú desbaterea generala asupra bugetului. Dupa Gabr. Kemény că reportatoriu iea cuventulu Ghiczy si imputa superficialitatea bugetului, apoi pretinde, că se se introduca pracsea din parlamentulu Angliei, unde, candu se propune bugetulu, camer'a intréga trece in comitetu si iea parte fiacare deputatu la ecsaminarea posturiloru catu de mici, ceea ce inainte de 48 se facea si prin comitate. In fine propune, că pensiunile se se tracteze dupa normele provisoriului dinainte de lumea maghiara, subtragunduse pensiunile si dela membrii, cari că f. disponibili tragea salariuri mai mari, si face o propunere detaiatória despre oficialii de mai inainte si pensiunile loru. —

In acést'a sied. Simonyi facú propunere de conclusu, că se se reiepte proiectulu dandose blamu ministeriului. —

Cronica esterna.

ROMANI'A. Asupra dimisiunei scandalóse mai citimu si in „Traianu" Nr. din 31 Dec. 1869:

„Nemicu nou!

Ba este nóua epistol'a dlui Eliade Radulescu, reprodusa in mai multe diuarie din capitala si prin care venerabilulu veteranu-si da demisiunea din societatea academica.

Betranii trebuie respectati, că semi-dieii din Panteonu, dupa ce inse voru fi intielesu ei insii, ca ecsista unu puntu, la care suntu datori a se opri de buna voia in activitatea loru, déca nu prefera a cadé sub sarcin'a aniloru.

D. Eliade Radulescu a adiunsu acolo, dar' nu si-a cunoscutu positiunea.

Ece de ce, cu o estrema durere, noi ne vedemu siliti a atinge astadi o susceptibilitate, de inaintea careia amu dori cu draga anima a ne inchiná, modeland'o intr'o maretia statua de bronzu séu de pétra.

Autorulu „Michaidei" redeveni copilu.

Trecemu cu vedere jovial'a cantare, pe care a dedicat'o mai deunadi Mariei Sale Dómn'a.

Trecemu cu vedere fabulós'a istoria a tuturoru popóreloru orientale, pe care a debitat'o cu seriositate dilele acestea dupa tribun'a corpului legislativu.

Trecemu cu vedere cért'a-i cu d. Cogalniceanu din caus'a unei dame anonime, asupra careia actualu ministru de interne se pare a avé mai multa influintia, decatu vechiulu Locotenitore Principiariu din 1848.

Dar' nu putemu trece cu vedere grós'a invectiva, pe care dumnealui nu s'a temutu s'o arunce sacrei umbre a nemuritorului Sincaiu, acusandu cu violintia societatea academica de a fi serbatu apotéos'a celui mai sublimu luptatoriu alu romanismului.

„Sincaiu erá papistasiu", striga d. Eliade Radulescu.

Nu scimu; póte se fi fostu chiaru musulmanu séu budhaistu; e destulu se fi simtitu romanesce.

Dar' ce erá óre schwabulu Guttenberg, caruia insusi d. Eliade Radulescu intreprinse cu atat'a nesocotintia a i redicá unu monumentu in capital'a Romaniei!

Aici este cestiunea.

Vai de tiéra! . . ."

Éra noi primiramu de dato 4/18 Ianuariu urmatóri'a scrisóre din Bucuresci:

Veti fi citit'u dimisiunea dlui Eliade. Tóta lumea ride, éra ómenii mai seriosi ei compatimescu; altii se indignéza; dar' nime inca n'a publicatu adeveratu adeveratele cause ale dimisiunei. Prin dimisiunea dlui Eliade este angagéta onórea membriloru societatiei academice; densii nu mai potu se taca si se rabde, precum au tacutu si au rabdatu de doi ani incóce, pentruca acésta este a patr'a plesnitura in facia, pe care le-a dat'o dn. Eliade de doi ani incóce. In 13 Septembre 1868, candu membrii adunati in siedintia, la propunerea dlui I. Macsimu adjudecara prem. gramaticei lui T. Cipariu in unanimitate, dn. Eliade protestá in contra concluslui, pretindiendu că opiniunea separata se se ie in procesulu verbale pre langa amerintare, ca déca nu i se va face pe voia, densulu isi va da dimisiunea. Numai poterei oratorice a lui Nic. Ionescu arú a multiami societatea academica pentru abaterea scandalului pentru atunci. Adeveru spune dn. Eliade, ca elu nu a voitu pe dn. Mich. Cogalniceanu, inse nici pe dn. Sionu nu l'a voitu, ci a propusu pe doi teneri clienti ai sei, cari potu se fia ómeni prea geniali, dar' nu le cunósce nimeni carier'a loru pe campulu scientieloru séu alu literaturei.

In an. 1868 abia s'au deschisu siedintiele mai antaiu numai in sectiuni, candu d. Eliade si pune pe més'a societatiei una petitiune a sa, in care cerea din fondulu ei 2500 galbeni imprumutu pe ipotec'a caselor, pe care le zidesce afara din capitala la vii'a sa. Acea petitiune aduse pe membrii in cea mai mare perplecsitate din lume. Audi colo! abia s'au datu fondurile in administratiunea societatiei si acum acésta se le si impartia intre membrii sei! Aici dn. Eliade aflá resistentia categorica anume din partea membriloru nascuti in Romani'a dincóce si dincolo de Milcovu. Vediendu dn. Eliade resistenti'a barbatésca, incepú se mérga pe la locuintiele membriloru spunendule curatu, ca déca nu voiescu a i vota imprumutulu cerutu, societatea academica se va desfiintia de siguru. In acelasi timpu dn. Zalomitu (bulgaru) professoru si membru alu consiliului de instructiune publica dise catra unulu dintre membrii societatiei academice in presenti'a altoru persóne: „Se sciti, ca vomu insiste pentru desfiintiarea societatiei dv., o vomu sparge, apoi o vomu compune din membrii, cari ne voru placé nóua". Din acelu momentu se vediú curatu, de unde bate ventulu. Intr'acea membrii se portá cu dn. Eliade că cu una sticla subtire si se acomodá dupa tóte capritiele dlui, ba insistendu dn. Laurianu afara si unu midiulocu de a'lu inlesní cu bani la tiparirea cartiloru sale fara picu de compromisiune, dn. Eliade inse refusá, apoi Veneri inainte de adunarea publica se scuiá fara veste si lasandu scaunulu presiedintiei se dechiará pe sene de dimisionatu, apoi fugí din siedintia, pentrucá asia societatea lipsita fiindu de presiedinte, se nu-si pota tiené adunarea publica si asia se se faca si pe vói'a clicei dela „Trompet'a Carpatiloru", si fostulu ministru Cretinescu inca se-si póta resbuna de A. Papiu, pe care nu lu póte vedé in ochi. Atunci si numai atunci venindu la midiulocu Mich. Cogalnicseanu, indupleca pe dn. Eliade că se se abtiena dela scandalu; éra in catu pentru scandalisarea clerului dn. Cogalniceanu dechiará, ca pe catu scie densulu, acelea suntu numai vorbe luate din ventu, aduse inse ce e dreptu, ca societatea academica are inemici inversiunati, ceea ce se scia deja, pentruca tréb'a ajunsese pana acolo, incatu intrigantii amestecasera in intrigele loru tocma si numele si autoritatea consuliloru Rusiei si Greciei. Insusi Eliade a marturisitu acésta. Este mintiuna grósa, ca clerulu ar' fi protestatu vreodata in contra laudeloru lui Sincaiu. Nu laudele lui Sincaiu, ci premiulu gramaticei lui Cipariu si cei 2500 galbeni ceruti imprumutu si vanitatea unoru ómeni au paralisatu bun'a si curat'a vointia si grelele fatige ale maioritatiei membriloru societatiei academice in cele trei sesiuni trecute. Bine le a prevediutu acestea dn. Cipariu, de acéa in anii 1868 et 69 a remasu acasa.

Ce se mai jóca dn. Eliade cu atat'a ortodocsia? Dara candu mersese la Blasiu că se petiésca pe fiie'a unui medicu némtiu anume Schrader pentru unu frate séu nepotu alu seu, atunci nu dicea, ca nemtióic'a e spurcata.

Celelalte se vi le spuna membrii societatiei si procesele verbali ale ei. —

„La question des Israelites en Roumanie." Paris, Librairie A. Frank, 67. Rue Richelieu, 1869.

(Urmare.)

Că se damu mai multa intindere acestui tablou de ruinarea ómenirei, mai insemnamu, ca alaturi cu stingerea materiala a sateanului, ce resulta din contactulu lui de tóta diu'a cu carciumariulu jidovu, urmédia degradatiunea morala si otravirea unei generatii prin beuturi spirtuóse.

Tuturoru e cunoscuta influinti'a fatala a beuturiloru spirtóse asupra individului ce abusése de densele, atatu la morala, prin impucinarea continua a facultatiiloru intelectuale, a vointiei si a energiei omului, catu si la fisicu, prin scaderea de tóta diu'a a musciloru si topirea organismului intregu; si cu catu gandimu, ca deprinderea la acele beuturi se fia mai periculósa, candu man'a jidovului vine de a le mai amestecá cu substantii de cele mai vatamatórie sanetatii, prin urmare otravitóse, de a le dá mai multa putere si gustu placutu, séu de a nu bate la capu!

In scurtu, indoiéla nu remane, ca celu mai nimeritu si mai puternicu midiulocu de a incuragea progresulu economicu in Romani'a si a desvoltá puterea fisica si intelectuale a populatii, spre mantuire, nu e altulu decatu: **a stabilí scoli pretutindenea,** si a cultivá intieleginti'a clerului cadiutu, alu aduce in stare se merite chiamarea lui de ministru dumnedieescu si instructoru de morala, in locu de carciume cu carciumari jidovi etc. etc.

S'a spusu, vorbindu de jidanii de prin orasie, ca ei monopolisedia mai totu comerciulu si industri'a. Industriasiulu si comerciantulu romanu din di in di se facu mai rari: se impucinéza si voru sfersi a peri de totu. Dar' nu se va mai vedé, déca din pecate, situatiunea in care ne aflamu astadi se va mai prelungi. Cans'a acestui fenomenu se fia óre, cum ar' puté cineva crede dela antai'a vedere, inertí'a (trandavi'a) rasei romane, séu, cum a totu disu, ca i lipsesce harnici'a pentru industria si comerciu? Ba nici decum, **ci, fiinduca romanulu e despretiuitu si respinsu chiaru**

de ai lui si inca in vatr'a sa (?!!!); cesemphlu de astadi, de a favorisa pe jidovu etc., si a rapune pe romanu vedeaza din destulu adeveru.

Nota. Brosiur'a urméza aici, descriindu o multime de moduri eccercitate si esploatate, mai vertosu de jidovi, in Romani'a, concese cu buna sciintia, ca nicairea, spre nimicirea si desfiintiarea rasei romane. Curiosii procuresi brosiur'a, noi nu o traducemu, ci numai culegemu dintr'ens'a.

Reducundune la cele pana aici espuse, lectorulu nepartinitoriu va cunósce de siguru, ca acésta cestiune a jidovilor'a fostu presentata marelui publicu européanu suptu unu aeru j idovescu: falsu, apoi ca reulu a ajunsu pana acolo, incatu romanii, fara de a nu -si compromite interesele materiale si chiaru viitoriulu loru nationalu, se nu mai póta concede prelungirea situatiunei, ce jidovii credu séu speru, se si o fi asiguratu la densii, si cu atatu mai multu, cu catu opiniunea publica reu inscintiata despre densii se vede aplecata in favorulu jidoviloru.

Mai inainte de a ne dá parerea asupra diferiteloru cereri generale propuse de jidovi, ne margin nimu la cele patru de capetenia: adica jidovii pretendu:

1. Se se acórde tuturoru jidoviloru din Romani'a drepturi civile si politice, si positiunea loru se fia pe deplinu de o potriva cu ceea a romaniloru.

2. Aceste drepturi se se acórde numai jidoviloru nascuti in Romani'a de tata si de mama, ca si acestia asemenea pe pamentu romanu.

3. Se se acórde numai jidoviloru drepturile civile, ce astadi le lipsescu, adica dreptulu de a aré proprietati rurale si dreptulu de a luá parte la consiliurile generale; la tóte

4. Statu quo, adica nimicu se nu se preschimbe din legislatiunea de acum, si nimica se nu se intreprindia contra sporirei si latimei judaismului, si prin tóta puterea si tóte midiulócele se se faca a se civilisá populatiunea jidana actuala, cu scopulu de a aré dreptulu deplinu la drepturile civile si politice fiitórea generatie jidovésca. — Ad. jidovii dictatori in Romani'a!!!

Éca, in prescurtare propunerile ce jidovii si-au inchipuitu se faca, pentrucá dorintiele loru se póta isbuti, spre bajocurirea romaniloru.

Se desbatemu catu de scurtu fiecare din acesta propuneri.

1. A da drepturi civile si politice jidoviloru, nu va se dica decatu se te ucidi de buna vóia, cá se le faci placere.

Nu póte fi mai invederatu, ca dandu midiulóce de intindere unei populatiuni atatu de numerósa si presitórie, ce a cuprinsu si a monopolisatu, cum vedemu, totu comerciulu si industri'a loculoi, ce e cu totulu straina rasei indigene, ce o privesce cá pe o prada de jefuitu, cu deprinderi, cu sentimente, aplecari si dispuneri de totu opuse principialoru civilisatiunei, e pe facia, ca a dá drepturi politice unei astfeliu de populatii, e curatu de a face, cá romanii se numai figuresc cá natiune pe cart'a Europei. Se ne mai indoimu de urmarea neaperata a acestei mesuri? Jidovii cotropitori ai Romanii! Jidovii cu drepturi de o potriva cu romanii; ce va fi atunci de guvernulu romanu de va lucrá suptu directiunea si influintí'a jidoviloru? numirea — Romani'a s'ar schimbá in Palestin'a!!

11. A se dá drepturi jidoviloru nascuti in Romani'a de parinti scl. este ér' unu planu jidovescu, propusu de misionarii aliantiei jidovesci universale, cá midiulocu inlesnitoriu a ajunge mai curendu la ecsecutarea propunerei d'antaie, adica la transformarea tuturoru jidoviloru, fara esceptiune, in pamenteni romani; Romani'a Palestin'a! — Cum de guvernulu n'a prevediutu acestu reu si de multu se lu fi stavilitu?! si de ce nu ne ar' fi ortatu se intrebamu, celu pucinu se gandimu, ce insemnéza vorb'a relegie, credintia, fi-va óre moral'a, moralitatea, Despre ce cercetamu antaiu confesiunile crestine, cá se putemu crede si strigá in gur'a mare, ce persecutiuni relegionarie!

Éta in prescurtare problemele, ce jidovii s'au ganditu se faca, pentrucá dorintiele loru se póta isbuti. — (Capetulu va urmá.)

Dela Roma se scrie, ca conciliulu a decisu la deschiderea lui, cá se se tiena secretulu celu mai mare despre cele ce se facu si se decidu; de aceea nici ca tienemu de adeverate séu neadeverate cele publicate prin foile protestante, dupace chiaru ele deminutu acuma ceea ce scrisera despre episcopulu Strossmayer, finduca acesta a combatutu numai abusurile, care le combate si beseric'a. Nu credemu se fia adeveru nici ceea ce se scrie despre imparechiarea cu episcopii orientali, pana candu vomu capatá date autentice. Din 750 de membri ai concilului, déca se au aflatu vreo suta de lingusitori iliului, déca se au aflatu vreo suta de lingusitori iesuitici, cari subscrisera o petitiune pentru infalibilitatea papei, nu se póte condamná conciliulu cá atare. Apoi opositiunea, in a carei capu se afla prelatii Franciei, Germaniei si ai Austriei cumpanesce multu cu influinti'a. —

In Franci'a linistea nu s'a mai turburatu, corpurile legislative lucra mereu. Unu proiectu de lege alu regimului vre a supune tóte crimele si delege alu regimului vre a supune tóte crimele si delictele politice judecatii jurilloru. — Ledru-Rollin se asteptá in 14 se sosésca din Londonu, la sosirea lui e téma de nóue demustratiuni. — Garibaldi trecu in 13 prin Parisu la Londonu. — Archiducii trecu in 13 prin Parisu la Londonu. — Archiducele Albrecht calatori la Toulonu, de unde trece la Genua, Turinu si Florenti'a si se va reintórce érasi la Parisu. — Grant, presiedintele statelorau unite din Americ'a, se astépta in Tuilerii. —

In Rusi'a s'au asiediatu in anulu trecutu 400 tunuri de sistema nóua prin fortaretie; astadi se afla tóta armat'a Rusiei provediuta cu arme nóue, ér' bugetulu de resbelu pe 1870 e 140,000.000. —

In Dalmati'a crivosciianii inca s'au impacatu, reprimindu-si armele. Se mai afla inca comun'a Pobori si unele bande neasiediate. —

Novissimu. In Vien'a se vorbesce, ca gen. br. Rodich s'ar fi intrepusu pentru sistarea legei de aperare in Dalmati'a. —

In diet'a din Pest'a se poticni blamulu propusu a se dá ministeriului de catra Simonyi, si reportulu generalu alu comisiunei finantiale s'a primitu de base la desbatere speciale. —

In Parisu este incordarea mare, totusi armat'a adusa in Parisu de prin garnisónele din giuru s'a reintorsu la cortelele ei. —

Varietati.

— In „Reform'a“ dlui Schuselka cetimu acestu publicatu, ce ne atinge:

„UNA ADRESA ROMANA.

Dela junimea romana din Bud'a-Pest'a primiu o adresa de recunoscintia, pentru care -mi esprimu cea mai cordiale multiamita si -mi tienu de datorintia a o tipari aici — cu omiterea unoru espresiuni pré lingusitórie, — pentruca ea dovedesce spiritulu celu nobilu si simtiemintele cele entusiastice ale junimei poporului romanu, care se inaltia cu rapediune. —

Franciscu Schuselka.

La cunun'a meriteloru castigate pe campulu diurnalisticei prin apararea eroica a drepturiloru si a libertatiloru tuturoru omeniloru si natiuniloru si cu deosebire prin apararea drepturiloru si libertatiloru nóstre, adica ale natiunei romane, ati adausu catova foitie fórte pretióse si splendide, care ne escitéza admiratiunea.

Suntemu fericiti, pré onorate domnule, de a te poté salutá cá pre unu comilitonu putinte in seriele anteluptatoriloru nostri nationali, si de a poté stimá pretiuitulu dvóstra organu „Reform'a“, cá pre o representantia a causei nóstre celei juste inaintea cultivatului publicu germanu.

Caus'a natiunei romane e caus'a dreptului eternu alu libertatii, civilisatiunei si progresului, deci identica cu scopulu omenimei; de aceea si intielegemu pré bine, ma simtimu din scrierile dtale, ca stimedi si iubesci omenimea; ca-ce numai acela, care stimédia si iubesce omenimea, e capabilu de a portá o astfeliu de lupta cu astfeliu de abnegatiune si perseverantia, si de acea te stimamu si te iubimu si noi din tóta puterea si sinceritatea animeloru june si deschise.

Permitene dara nóua, junimei romane, care -si adóra natiunea, si e inspirata de viitoriulu ei fericitu, cá se 'ti esprimamu cea mai cordiala multiamita si cea mai adencu simtita recunoscintia pentru sprijinulu celu puternicu si pentru apararea cea nobila a causei nóstre nationale.

In fine rogandute, se continuedi si de aici inainte drumulu de a combate pe apasatori si de a sprijini natiunile subjugate si cu deosebire se sacrifici si pe viitoriu poterea armei dtale spirituale pentru scump'a nóstra natiune romana, subscriemu cu tóta stim'a

Pest'a in 26 Dec. 1869.

In numele intregei junimi rom. din Bud'a-Pest'a etc.

(Urméza 31 de subscrieri.)

— Au aparutu de curendu in Parisu dóue brosiure de cea mai viua importantia pentru caus'a fratiloru nostri de preste Carpati: o traducere francesa a scrierei colegului nostru d. V. Maniu despre: „Misiunea Occidentelui Latinu in Orientele Europei“ si unu opusculu alu eminentelui nostru corespundinte parisianu: „La Transylvanie et son union forcée à la Hongrie, par C. Zamoïxe“.

Diuariulu „Traianu“ are dreptulu de a-si revendicá o parte, cea morala in acésta caldurósa propaganda nationala a amicilorau sei.

Totudeodata fói'a neapolitana „Il popolo d'Italia“ publica urmatoriulu actu, subscrisu de catra representantele lui „Traianu“ la congresulu liberiloru cugetatori:

„Declaratiune de principia:

„Subsemnatii delegati ai diferiteloru popóre ale lumei civilisate, intruniti in Neapole spre a lua parte la anti-conciliu, afirma principiele de mai diosu,

„Ei prochiama libertatea ratiunei in faci'a autoritatii relegióse, independinti'a omului de inaintea besericei, solidaritatea popóreloru contra aliantiei principiloru si a popiloru, scól'a libera si nu invetiamentu clericalu, dreptulu si nu privilegiu.

Recunoscundu sciinti'a ca siugura basa, ei prochiama pe omu liberu si suveranu intr'unu statu liberu, si necesitatea desfiintiarei caracterului oficialu alu besericei. Femei'a trebuie se fia emancipata de tóte pedecele, prin cari beseric'a si legislatiunea poprescu deplin'a i desvoltare.

„Ei afirma trebuinti'a unei instructiuni si moralitati, nedependinti de orice amestecu relegiosu.

„Neapole 17 Decembre 1869.

„Subscrisi: I. Mata, L. K. Zimmermann, G. Nagy, I. Ronge, L. Uhlich, L. M. Ceballos, L. Maneyro, F. Krasser, L. Ovári, C. Ludeking, Stefanu Sihlianu, F. Swist, F. Solferino, G. Ricciardi“. . . .

Acest'a este uniculu daru de anulu nou, pe care diuariulu „Traianu“ ilu póte oferi lectoriloru sei, fara a pune o recuisitiune pe tiéra.... „Traj.“

BALULU REUNIUNEI
femeiloru romane din Brasiovu

in folosulu fondului filantropicu se va tiené in carnevalulu acesta in modulu usitatu de pana acum in 13/25. Januariu 1870 in sal'a Redoutei din Brasiovu.

Comitetulu R. f. r.

Inscientiare de licitatiune.

Veneratulu consistoriu metrop. gr. cat. din Blasiu cá ingrigitoriu supremu alu fondului de studia Basilitanu a otaritu in siedinti'a sa din 29 Decembre 1869 ecsarendarea pre mai multi ani a bunului nemiscatoriu din Bucerdea granósa tienutoriu de proprietatea fondului basilitanu. — Acestu bunu constá din 441 jug. aratoriu, 462 fenatiu, 7 jug. 459□ vinea, 186 jug. pasiune, 155 jug. padure si din tóte edificiale recerute pentru economia si pentru locuintia; deci doritorii de a lua acestu bunu in arenda se insciintiéza, ca bunulu diace un'a óra departare dela Blasiu si 2 óre departe dela Aiudu, si cumca ecsarendarea se va intemplá pre calea licitatiunei private, carea se va tiené in 10 Februariu 1870 cal. nou aici in Blasiu.

Conditiunile de ecsarendare si pana la licitatiune se potu vedé la dirigiuti'a bunului Basilitanu.

Dela directiunea economica a bunuriloru basilitane. —

Blasiu 10 Ianuariu 1870.

T. Ciparíu m/p.,
vicariu generalu.

2—3

CURSURILE

la bursa in 21 Ian. 1870 stil nou:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 80½ cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 . 75 . .
Londoo	—	—	123 . 10 . .
Impromutulu nationalu	—	—	60 . 35 . .
Obligatiile metalice vechi de 5%			70 . 40 . .

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparíulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.